

Maximale klantwaarde, eerlijk geld voor eerlijk werk, optimale samenwerking en werken vanuit de bedoeling. Dat zijn de kernprincipes van DOEN, een manier van werken waarin traditionele rollen en werkwijzen zijn ingeruild voor een basis van vertrouwen en partnerschap. En dat leidt tot mooie resultaten, zoals het project rond de sluiting van de NABO Maartensdijkseweg in het Gooi laat zien.

Gebiedsmanager Paul Norbart en projectmanager Pieter Dijkstra zijn ‘om’.

Op het baanvak Hilversum – Utrecht, net onder Hilversum en midden in het prachtige Laapserbos van ‘t Gooisch Natuurreservaat met veel verschillende flora en fauna, ligt de Niet Actief Beveiligde Overweg (NABO) Maartensdijkseweg. Wandelaars en fietsers komen graag in het gebied en gebruiken de overweg om het spoor te kruisen.

Door het de uitbreiding van de Rijksweg A27 en de aanpassingen in het gebied Laapersbos ten noorden van het spoor verandert het huidige gebruik van de overwegen. De Gemeente Hilversum ziet graag dat de NABO wordt vervangen door een ongelijkvloerse kruising, waarmee het een veilige kruising wordt in het te realiseren ‘fietsrondje Hilversum’. ProRail en de gemeente hebben toen samen met natuurbeheerder het Gooisch Natuurreservaat in 2018 meerdere alternatieven verkend en keuze viel uiteindelijk op een onderdoorgang.

Hoe gaan we het DOEN?

“Het projectteam en de financiers willen dit project realiseren naar analogie en het gedachtegoed van DOEN”, vertelt Paul Norbart, gebiedsmanager Inkoop en Contracten bij ProRail. “Belangrijkste uitgangspunten zijn daarin de realisatie van maximale klantwaarde, eerlijk geld voor eerlijk werk, optimale samenwerking en werken vanuit de bedoeling. De aanbestedingsprocedure zal volledig transparant zijn.”

Er waren best concrete aanleidingen om DOEN in te zetten. “De beperkte financiële middelen noodzaken het project om out-of-the-box te denken om maximale waarde voor de opdrachtgevers en stakeholders te realiseren. Er is een heel beperkt aanbestedingsdossier worden gemaakt. Enkel een Common Reporting Standard (CRS) voor de financiële kant van het project en een Programma van Ambitie. Alle documenten die in het verleden gemaakt zijn, worden aan de vijf gegadigden in de aanbesteding ter beschikking gesteld,

inclusief de kostenraming. In dit project is geen ingenieursbureau gecontracteerd maar de conditionering, het ontwerp en het opstellen van het uitvoeringscontract is samen met de civiele aannemer BAM gedaan.”

Contract zonder ellenlange boekwerken

Digna de Bruin van de [Rechtmakers](#) bracht haar nieuwe manier van contracten maken in. Ze gaf er in oktober 2019 een presentatie over en ontdekte hoe de filosofie van DOEN en de Rechtmakersmethode naadloos op elkaar aansluiten en elkaar aanvullen en versterken. “Ik vond het een eer en een mooie uitdaging om het gezamenlijk proces te begeleiden en de architect te zijn van deze unieke innovatieve overeenkomst”, vertelt Digna. “We hebben in dit duurzame contract onze eigen ‘wetgeving’ gemaakt voor het project: ‘Zo doen we dit project samen’. Het is een toegankelijk en praktisch contract geworden, geschreven vanuit wat nodig is in de dagelijkse praktijk. Zonder juridische bezwerende formules en ellenlange boekwerken maar op basis van tegeltjes, die fungeren als bouwstenen voor een goede samenwerking.” Het bijzondere is volgens Digna dat ‘verkeerde’ prikkels en de traditionele rollen en bijbehorende contracten overboord zijn gezet. “Het ging om het opbouwen van vertrouwen en partnerschap, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid.”

Zichtbare meerwaarde van ieders rol

“Het gedachtegoed van Project DOEN gaat ervan uit dat het belang van alle partijen een fair en juist belang is in relatie tot de projectdoelstellingen,” weet projectmanager Pieter Dijkstra. “Het gaat dus niet alleen om de resultaatsbepaling, maar ook om de succesbeleving van stakeholders. Als je daarvan uitgaat kom je gegarandeerd op het werken in de keten en de zichtbare meerwaarde van ieders rol daarin. We weten immers van tevoren wat gevoelige zaken zijn en lastige risico’s. Die gaan we niet contractueel bij de één of de ander beleggen, die bespreken wij vooraf. Juist doordat we weten waar wij complementair zijn aan elkaar, kunnen we ook inzichtelijk maken wie welk risico het beste kan dragen.”

Het resultaat is volgens Pieter een vertrouwde samenwerking en een ontwerp dat door alle partijen is gemaakt. “Door middel van volledige transparantie, ook over de beschikbare financiën, zo vroeg mogelijk in het proces wordt bereikt dat de PEAT (kosten voor Projectmanagement, Engineering, Administratie en Toezicht) beheerst wordt en dat realisatie van het project binnen budget kansrijker wordt dan in een traditioneel contract.”

Ook Sebastiaan Meijer, projectleider bij BAM Infra, is positief over deze manier van samenwerken. “In een vroeg stadium zijn we met ProRail en gemeente Hilversum als team gaan zoeken naar meerwaarde voor de toekomstige

gebruikers. Het definitief ontwerp is in een recordtijd opgesteld door reële wensen direct te verwerken. Dat maakt deze manier van samenwerken niet alleen leuk, maar het laat ook zien dat het mogelijk is om de doorlooptijd ten opzichte van een traditioneel werk aanzienlijk te verkorten.”

‘Iedereen moest hiervoor uit zijn comfortzone’

De NABO Maartensdijkseweg kon op 11 maart fysiek worden afgesloten. Het ministerie van I en W wil dat alle openbare NABO op het reizigersnet uiterlijk in 2023 zijn gesaneerd of innovatief beveiligd, dus die termijn is ruimschoots gehaald. “We ondertekenen dan ook een overeenkomst die bestaat uit maar vier A4-tjes”, zegt Rob Haksel, bouwmanager bij ProRail. “Het is compleet anders dan wij met zijn allen gewend zijn en ik denk dat iedereen hiervoor uit zijn comfortzone moest komen. Dan is het des te mooier dat er nu iets ligt waar wij ons allemaal in kunnen vinden.” Alfred Siemes, directeur verwerving Civiel bij BAM Infra sluit hierbij aan: “We zijn met veel enthousiasme de uitdaging aangegaan om een onderdoorgang te realiseren met maximale klant- en gebruikerswaarde. Met de inbreng van ieders expertise en met de focus op het gezamenlijke belang. De sleutel tot succes is om elkaar goed mee te nemen in het proces. Alles voor een mooier en veiliger Nederland.”

Pieter: “We hebben een overeenkomst die ruimte geeft om het samen op te lossen. Dus niet het loslaten van het werk en vertrouwen op de ander, maar het samen vasthouden. De grote oplossing zit erin dat we partijen niet eenzijdig betrekken. Met Project DOEN worden ze écht onderdeel van het ontwerpproces en voorbereiding. Een dergelijke samenwerking verkort de reguliere doorlooptijd aanzienlijk, geeft een risico-arm dossier, reduceert proceskosten, vergroot het werkplezier en zorgt ervoor dat kansen één op één toegepast kunnen worden in het ontwerp. DOEN dus!

Met vriendelijke groet,

Paul Norbart | Gebiedsmanager Inkoop en Contracten Zuid West |
Adviseur Duurzaamheid | Procurement
088 231 5715 | 06 1647 1257 | www.prorail.nl
De Inktpot H3 , Moreelsepark 3, 3511 EP Utrecht | Postbus 2038, 3500 GA Utrecht

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.